

1. SPAȚII EUCLIDIENE

Exercițiul 1. În spațiile liniare precizate se definesc aplicațiile de mai jos. Să se precizeze care din ele sunt produse scalare :

- a) $(\mathbb{R}^2, +, \cdot, \mathbb{R}), \forall \mathbf{x} = (x_1, x_2), \mathbf{y} = (y_1, y_2) \in \mathbb{R}^2 : \langle \mathbf{x}, \mathbf{y} \rangle = x_1y_1 + 2x_1y_2 + 10x_2y_2;$
b) $(\mathbb{R}^2, +, \cdot, \mathbb{R}), \forall \mathbf{x} = (x_1, x_2), \mathbf{y} = (y_1, y_2) \in \mathbb{R}^2 : \langle \mathbf{x}, \mathbf{y} \rangle = 9x_1y_1 - 3x_1y_2 - 3x_2y_1 + x_2y_2;$
c) $(\mathbb{R}^2, +, \cdot, \mathbb{R}), \forall \mathbf{x} = (x_1, x_2), \mathbf{y} = (y_1, y_2) \in \mathbb{R}^2 : \langle \mathbf{x}, \mathbf{y} \rangle = x_1^2y_1^2 + x_2^2y_2^2 .$
d) $(\mathbb{R}^3, +, \cdot, \mathbb{R}), \forall \mathbf{x} = (x_1, x_2, x_3), \mathbf{y} = (y_1, y_2, y_3) \in \mathbb{R}^3 : \langle \mathbf{x}, \mathbf{y} \rangle = 4x_1y_1 + 2x_1y_2 + 2x_2y_1 + x_3y_2 - x_2y_3 + x_3y_3$
e) $(\mathbb{R}^n, +, \cdot, \mathbb{R}), \forall \mathbf{x} = (x_1, \dots, x_n), \mathbf{y} = (y_1, \dots, y_n) \in \mathbb{R}^n : \langle \mathbf{x}, \mathbf{y} \rangle = x_1y_1 + 2x_2y_2 + 3x_3y_3 + \dots + nx_ny_n,$
f) $(\mathcal{M}_n(\mathbb{R}), +, \cdot, \mathbb{R}), \forall \mathbf{A}, \mathbf{B} \in \mathcal{M}_n(\mathbb{R}) : \langle \mathbf{A}, \mathbf{B} \rangle = \text{Tr}(\mathbf{A}^T \mathbf{B}), \text{ unde } \text{Tr}(\mathbf{A}) = \sum_{i=1}^n a_{ii};$

Să se demonstreze că

$$(\text{Tr}(\mathbf{A}^T \mathbf{B}))^2 \leq \text{Tr}(\mathbf{A}^T \mathbf{A}) \text{Tr}(\mathbf{B}^T \mathbf{B}).$$

g) $(\mathcal{M}_{3 \times 3}(\mathbb{R}), +, \cdot, \mathbb{R}), \forall \mathbf{A}, \mathbf{B} \in \mathcal{M}_{3 \times 3}(\mathbb{R}) : \langle \mathbf{A}, \mathbf{B} \rangle = \det(\mathbf{AB}).$

g) $A \in \mathcal{M}_n(\mathbb{R}), \det(A) \neq 0, (\mathbb{R}^n, +, \cdot, \mathbb{R}), \forall \mathbf{x} = (x_1, \dots, x_n), \mathbf{y} = (y_1, \dots, y_n) \in \mathbb{R}^n : \langle \mathbf{x}, \mathbf{y} \rangle = xAA^T y^T.$

Exemplul 1. Să se demonstreze că următoarele aplicații definesc câte o normă:

- a) pentru $x \in \mathbb{R}^n : \|x\|_1 = \sum_{i=1}^n |x_i|.$
b) norma euclidiană $\|x\|_2 = \sqrt{x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_n^2}, \quad \forall x \in \mathbb{R}^n.$
c) norma maxim $\|x\|_\infty = \max_i |x_i|, \quad \forall x \in \mathbb{R}^n.$

Exercițiul 2. Fie spațiul liniar euclidian $\mathcal{M}_2(\mathbb{R})$ dotat cu produsul scalar definit astfel:

$$\forall \mathbf{A} = \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} \\ a_{13} & a_{14} \end{pmatrix}, \mathbf{B} = \begin{pmatrix} b_{11} & b_{12} \\ b_{13} & b_{14} \end{pmatrix}, \mathbf{A}, \mathbf{B} \in \mathcal{M}_2(\mathbb{R}) :$$

$$\langle \mathbf{A}, \mathbf{B} \rangle = a_{11}b_{11} + a_{12}b_{12} + a_{21}b_{21} + a_{22}b_{22} = \text{Tr}(\mathbf{A}^T \mathbf{B}).$$

În acest spațiu cu produsul scalar să se arate că matricele

$$\mathbf{C}_1 = \frac{\sqrt{3}}{3} \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}, \mathbf{C}_2 = \frac{\sqrt{6}}{6} \begin{pmatrix} -1 & -1 \\ 0 & 2 \end{pmatrix}, \mathbf{C}_3 = \frac{1}{3} \begin{pmatrix} 0 & 2 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}$$

formează un sistem de vectori ortonormat.

Exercițiul 3. Să se calculeze $\|\cdot\|_1, \|\cdot\|_2, \|\cdot\|_\infty$ pentru vectorii $u = \begin{pmatrix} 2 & 1 & -4 & -2 \end{pmatrix}, v = \begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 & -1 \end{pmatrix}.$ Să se determine distanța dintre u și v în cele trei norme.

Exercițiul 4. Să se deseneze sferele unitate pentru normele $\|\cdot\|_1, \|\cdot\|_2, \|\cdot\|_\infty$ în spațiul cu două dimensiuni.

Exercițiul 5. Să se explice de ce $\|u - v\| = \|v - u\|$ în oricare dintre cele trei norme prezentate.

Exercițiul 6. (Inegalitatea triunghiulară) Să se demonstreze că oricare ar fi u, v doi vectori din-un spațiu euclidian

$$\|u + v\| \leq \|u\| + \|v\|.$$

Exercițiul 7. (Egalitatea paralelogramului) Să se demonstreze că oricare ar fi u, v doi vectori din-un spațiu euclidian

$$\|u + v\|^2 + \|u - v\|^2 = 2(\|u\|^2 + \|v\|^2).$$

Exercițiul 8. Să se demonstreze că oricare ar fi u, v doi vectori din-un spațiu euclidian

$$\langle u, v \rangle = \frac{1}{4} \|u + v\|^2 - \frac{1}{4} \|u - v\|^2.$$

Exercițiul 9. (Teorema lui Pitagora) Să se demonstreze că oricare ar fi u, v doi vectori din-un spațiu euclidian

$$u \perp v \Leftrightarrow \|u + v\|^2 = \|u\|^2 + \|v\|^2.$$

Exercițiul 10. Să se demonstreze că oricare ar fi u, v doi vectori din-un spațiu euclidian

$$||\|u\| - \|v\|| \leq \|u - v\|.$$

Exercițiul 11. Să se demonstreze că oricare ar fi u, v doi vectori din-un spațiu euclidian

$$u \perp v \Leftrightarrow \|u + v\| = \|u - v\|.$$

Exercițiul 12. Să se demonstreze că oricare ar fi u, v doi vectori din-un spațiu euclidian

$$(u + v) \perp (u - v) \Leftrightarrow \|u\| = \|v\|.$$

Exercițiul 13. Fie un spațiu liniar euclidian $(\mathbb{X}, \langle \cdot, \cdot \rangle)$ demonstrați că:

a) $\langle a, u \rangle = 0, \forall u \in \mathbb{X} \Leftrightarrow a = \theta$.

b) Arătați că $\langle a, u \rangle = \langle b, u \rangle, \forall u \in \mathbb{X} \Leftrightarrow a = b$.

Exercițiul 14. Fie spațiul euclidian $\mathbb{R}^3$ dotat cu produsul scalar uzual și norma euclidiană.

- a) Calculați unghiul dintre vectorii $\mathbf{x} = (1, 1, -1)$, $\mathbf{y} = (\sqrt{6}, 1, 1)$;
- b) Arătați că vectorii $\mathbf{x} = (1, 1, 2)$, $\mathbf{y} = (1, 1, -1)$ sunt ortogonali ;
- c) Arătați că vectorul $\mathbf{x} = (0, \frac{\sqrt{2}}{2}, \frac{\sqrt{2}}{2})$ este un versor .

Exercițiul 15. În spațiul euclidian $(\mathbf{C}([0, 1], \mathbb{R}), \langle \cdot, \cdot \rangle)$ cu produsul scalar standard, să se ortonormeze sistemul de funcții (f_1, f_2, f_3) unde $f_1(x) = 2$, $f_2(x) = 2 + x$, $f_3(x) = (2 + x)^2$.

Exercițiul 16. Să se arate că mulțimea $S = (f_1(x) = 1, f_2(x) = x, f_3(x) = (3x^2 - 1)/2)$ este o multime ortogonală în $(\mathbf{C}([-1, 1], \mathbb{R}), +, \cdot, \mathbb{R})$ în raport cu produsul scalar definit.

Exercițiul 17. Să se arate că sistemul de funcții $S = (f_1, f_2, \dots, f_n)$ din $(\mathbf{C}([0, 1], \mathbb{R}), +, \cdot, \mathbb{R})$ unde $f_1(x) = \sin \pi x$, $f_2(x) = \sin 2\pi x$, ..., $f_n(x) = \sin n\pi x$, este ortogonal.

Exercițiul 18. Să se arate că sistemul de funcții $S = (f_0, f_1, f_2, \dots, f_n)$ din $(\mathbf{C}([-\pi, \pi], \mathbb{R}), +, \cdot, \mathbb{R})$ unde $f_0(x) = 1$, $f_1(x) = \sin x$, $f_2(x) = \cos x$, ..., $f_{2n-1}(x) = \sin nx$, $f_{2n}(x) = \cos nx$ este ortogonal. Să se ortonormeze sistemul.

Exercițiul 19. Se consideră spațiul liniar $(\mathbb{R}^3, +, \cdot, \mathbb{R})$ pe care este definit produsul scalar standard. Se consideră baza $S = (f_1 = (1, -2, 2), f_2 = (-1, 0, -1), f_3 = (5, -3, -7))$. Determinați o bază ortonormată plecând de la baza dată.

Exercițiul 20. Să se ortonormeze, folosind procedeul Gram-Schmidt următoarele sisteme de vectori pe spațiile liniare euclidiene cu produsul scalar standard:

- a) $(\mathbf{v}_1 = (3, 4), \mathbf{v}_2 = (-4, 3))$ în $(\mathbb{R}^2, \langle \cdot, \cdot \rangle)$,
- b) $(\mathbf{u}_1 = (2, 1, 2), \mathbf{u}_2 = (1, 2, -2), \mathbf{u}_3 = (2, -2, 1))$ în $(\mathbb{R}^3, \langle \cdot, \cdot \rangle)$,
- c) $(\mathbf{u}_1 = (1, 2, 2 - 1), \mathbf{u}_2 = (1, 1, -5, 3), \mathbf{u}_3 = (3, 2, 8, -7), \mathbf{u}_4 = (1, 0, 0, 0))$ în $(\mathbb{R}^4, \langle \cdot, \cdot \rangle)$.
- c) $(\mathbf{u}_1 = (1, 0, 0, 1), \mathbf{u}_2 = (1, 2, 0, -1), \mathbf{u}_3 = (3, 1, 1, -1))$ în $(\mathbb{R}^4, \langle \cdot, \cdot \rangle)$.

Exercițiul 21. Se considera spațiul vectorial real $(\mathbb{R}^4, +, \cdot, \mathbb{R})$ dotat cu produsul scalar standard. Sa se determine vectorul $x \in \mathbb{R}^4$ de norma 1, care împreună cu vectorii $a = (1, 0, 1, -1)$ și $b = (0, 1, 1, 1)$ formează un sistem ortogonal.

Exercițiul 22. Folosind procedeul de ortonormare Gram Schmidt sa se ortonormeze sistemele de vectori liniar independenți de mai jos:

- a) $(v_1 = (1, 0, 1), v_2 = (2, 1, -3), v_3 = (-1, 1, 0))$ din $\mathbb{R}^3$;

- b) $(v_1 = (1, 0, 1, 0), v_2 = (0, 1, 0, 1), v_3 = (1, -1, 0, 1), v_4 = (1, 1, 1, -1))$ din $\mathbb{R}^4$;
 c) $(v_1 = (1, -2, 2), v_2 = (-1, 0, -1), v_3 = (5, -3, -7))$ din $\mathbb{R}^3$,
 $(v_1 = (1, 1, 1), v_2 = (1, 2, 0), v_3 = (3, 0, 0))$ din $\mathbb{R}^3$;
 d) $(v_1 = (2, 1), v_2 = (1, 1))$ din $\mathbb{R}^2$.

Exercițiul 23. Să se realizeze factorizările LU și QR ale matricei:

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & 1 \end{pmatrix}.$$

Factorizarea LU :

$$L_1 A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 1 & -1 \\ 0 & 2 & -2 \\ -1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$$

$$L_2 L_1 A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 1 & -1 \\ 0 & 2 & -2 \\ -1 & 1 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 1 & -1 \\ 0 & 2 & -2 \\ 0 & 2 & 0 \end{pmatrix} =$$

$$L_3 L_2 L_1 A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 1 & -1 \\ 0 & 2 & -2 \\ 0 & 2 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 1 & -1 \\ 0 & 2 & -2 \\ 0 & 0 & 2 \end{pmatrix} = U,$$

$$L_3 L_2 L_1 = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \end{pmatrix}$$

$$L = (L_3 L_2 L_1)^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ -1 & 1 & 0 \\ -1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$$

$$A = LU = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ -1 & 1 & 0 \\ -1 & 1 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 1 & -1 \\ 0 & 2 & -2 \\ 0 & 0 & 2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & 1 \end{pmatrix}.$$

Factorizarea QR

$$\mathbf{v}_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ -1 \end{pmatrix}, \mathbf{v}_2 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}, \mathbf{v}_3 = \begin{pmatrix} -1 \\ -1 \\ 1 \end{pmatrix}.$$

$$\mathbf{u}_1 = \mathbf{v}_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ -1 \end{pmatrix},$$

$$\mathbf{u}_2 = \mathbf{v}_2 - \frac{\langle \mathbf{v}_2, \mathbf{u}_1 \rangle}{\langle \mathbf{u}_1, \mathbf{u}_1 \rangle} \mathbf{v}_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} + \frac{1}{3} \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ -1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \frac{4}{3} \\ \frac{2}{3} \\ \frac{2}{3} \end{pmatrix},$$

$$\mathbf{u}_3 = \mathbf{v}_3 - \frac{\langle \mathbf{v}_3, \mathbf{u}_1 \rangle}{\langle \mathbf{u}_1, \mathbf{u}_1 \rangle} \mathbf{v}_1 - \frac{\langle \mathbf{v}_3, \mathbf{u}_2 \rangle}{\langle \mathbf{u}_2, \mathbf{u}_2 \rangle} \mathbf{u}_2 = \begin{pmatrix} -1 \\ -1 \\ 1 \end{pmatrix} + \frac{1}{3} \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ -1 \end{pmatrix} - \frac{-\frac{4}{3}}{\frac{24}{9}} \begin{pmatrix} \frac{4}{3} \\ \frac{2}{3} \\ \frac{2}{3} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ -1 \\ 1 \end{pmatrix},$$

$$\mathbf{q}_1 = \frac{1}{\sqrt{3}} \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ -1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \frac{1}{\sqrt{3}} \\ -\frac{1}{\sqrt{3}} \\ -\frac{1}{\sqrt{3}} \end{pmatrix},$$

$$\mathbf{q}_2 = \frac{3}{2\sqrt{6}} \begin{pmatrix} \frac{4}{3} \\ \frac{2}{3} \\ \frac{2}{3} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \frac{2}{\sqrt{6}} \\ \frac{1}{\sqrt{6}} \\ \frac{1}{\sqrt{6}} \end{pmatrix},$$

$$\mathbf{q}_3 = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 0 \\ -1 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ -\frac{1}{\sqrt{2}} \\ \frac{1}{\sqrt{2}} \end{pmatrix}$$

$$\mathbf{v}_1 = r_{11} \mathbf{q}_1 \Rightarrow \langle \mathbf{v}_1, \mathbf{q}_1 \rangle = \langle r_{11} \mathbf{q}_1, \mathbf{q}_1 \rangle \Rightarrow r_{11} = \langle \mathbf{v}_1, \mathbf{q}_1 \rangle = \sqrt{3},$$

$$\mathbf{v}_2 = r_{12} \mathbf{q}_1 + r_{22} \mathbf{q}_2 \Rightarrow \langle \mathbf{v}_2, \mathbf{q}_1 \rangle = \langle r_{12} \mathbf{q}_1, \mathbf{q}_1 \rangle + \langle r_{22} \mathbf{q}_2, \mathbf{q}_1 \rangle \xrightarrow{\langle \mathbf{q}_2, \mathbf{q}_1 \rangle = 0} r_{12} = \langle \mathbf{v}_2, \mathbf{q}_1 \rangle = -\frac{1}{\sqrt{3}},$$

$$\langle \mathbf{v}_2, \mathbf{q}_2 \rangle = \langle r_{12} \mathbf{q}_1, \mathbf{q}_2 \rangle + \langle r_{22} \mathbf{q}_2, \mathbf{q}_2 \rangle \Rightarrow r_{22} = \langle \mathbf{v}_2, \mathbf{q}_2 \rangle \xrightarrow{\langle \mathbf{q}_2, \mathbf{q}_1 \rangle = 0} \frac{4}{\sqrt{6}},$$

$$\mathbf{v}_3 = r_{13} \mathbf{q}_1 + r_{23} \mathbf{q}_2 + r_{33} \mathbf{q}_3 \Rightarrow \langle \mathbf{v}_3, \mathbf{q}_1 \rangle = \langle r_{13} \mathbf{q}_1, \mathbf{q}_1 \rangle + \langle r_{23} \mathbf{q}_2, \mathbf{q}_1 \rangle + \langle r_{33} \mathbf{q}_3, \mathbf{q}_1 \rangle \Rightarrow r_{13} = \langle \mathbf{v}_3, \mathbf{q}_1 \rangle = -\frac{1}{\sqrt{3}},$$

$$\langle \mathbf{v}_3, \mathbf{q}_2 \rangle = \langle r_{13} \mathbf{q}_1, \mathbf{q}_2 \rangle + \langle r_{23} \mathbf{q}_2, \mathbf{q}_2 \rangle + \langle r_{33} \mathbf{q}_3, \mathbf{q}_2 \rangle \Rightarrow r_{23} = \langle \mathbf{v}_3, \mathbf{q}_2 \rangle = -\frac{2}{\sqrt{6}},$$

$$\langle \mathbf{v}_3, \mathbf{q}_3 \rangle = \langle r_{13} \mathbf{q}_1, \mathbf{q}_3 \rangle + \langle r_{23} \mathbf{q}_2, \mathbf{q}_3 \rangle + \langle r_{33} \mathbf{q}_3, \mathbf{q}_3 \rangle \Rightarrow r_{33} = \langle \mathbf{v}_3, \mathbf{q}_3 \rangle = \sqrt{2},$$

$$\begin{pmatrix} \frac{1}{\sqrt{3}} & \frac{2}{\sqrt{6}} & 0 \\ -\frac{1}{\sqrt{3}} & \frac{1}{\sqrt{6}} & -\frac{1}{\sqrt{2}} \\ -\frac{1}{\sqrt{3}} & \frac{1}{\sqrt{6}} & \frac{1}{\sqrt{2}} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} \sqrt{3} & -\frac{1}{\sqrt{3}} & -\frac{1}{\sqrt{3}} \\ 0 & \frac{4}{\sqrt{6}} & -\frac{2}{\sqrt{6}} \\ 0 & 0 & \sqrt{2} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & 1 \end{pmatrix}.$$

Exercițiul 24. Să se realizeze descompunerile QR ale matricelor:

$$\begin{pmatrix} 2 & 1 \\ -1 & 2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 2 & 1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ -2 & 1 \\ 2 & 1 \end{pmatrix},$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 2 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 0 & 3 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ -1 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \\ -1 & 1 & 1 \end{pmatrix}.$$

2. EXERCITII SUPLIMENTARE

Exercițiul 25. Fie $A \in \mathcal{M}_n(\mathbb{R})$ o matrice simetrică pozitiv definită ($(\forall) x \in \mathbb{R}_n \setminus \{\theta\}, x^T A x > 0$). Să se demonstreze că aplicația $(x, y) = (Ax, y)$ definește un produs scalar.

Exercițiul 26. Fie $(X, \langle \cdot, \cdot \rangle)$ un spațiu euclidian de dimensiune n și fie $B = (e_1, e_2, \dots, e_n)$ o bază ortonormată. Să se demonstreze că dacă $x = \sum_{i=1}^n \alpha_i e_i$ atunci $\sum_{i=1}^n |\alpha_i|^2 = \|x\|^2$. (Egalitatea lui Parseval).

Exercițiul 27. Fie $(X, \langle \cdot, \cdot \rangle)$ un spațiu euclidian de dimensiune n și fie $B = (e_1, e_2, \dots, e_n)$ o bază ortonormată. Să se demonstreze că dacă $k \leq n$ și $x = \sum_{i=1}^k \alpha_i e_i$ atunci $\sum_{i=1}^k |\alpha_i|^2 \leq \|x\|^2$. (Inegalitatea lui Bessel)

Indicație. Se pleacă de la $\left\| x - \sum_{i=1}^k \alpha_i e_i \right\|^2 \geq 0$.

Exercițiul 28. Fie mulțimea $\mathbb{V} = \left\{ (x_n)_{n \in \mathbb{N}} \mid \sum_{n=1}^{\infty} x_n^2 \text{ convergentă} \right\}$.

a) Să se arate că $\mathbb{V}$ are structură de spațiu liniar real în raport cu legile:

$$+ : \mathbb{V} \times \mathbb{V} \rightarrow \mathbb{V}$$

$$\forall (x_n)_{n \in \mathbb{N}}, (y_n)_{n \in \mathbb{N}} \in \mathbb{V} : (x_n)_{n \in \mathbb{N}} + (y_n)_{n \in \mathbb{N}} = (x_n + y_n)_{n \in \mathbb{N}}$$

$$\cdot : \mathbb{R} \times \mathbb{V} \rightarrow \mathbb{V}$$

$$\forall \lambda \in \mathbb{R}, \forall (x_n)_{n \in \mathbb{N}} : \lambda (x_n)_{n \in \mathbb{N}} = (\lambda x_n)_{n \in \mathbb{N}}.$$

b) Fie $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}, (y_n)_{n \in \mathbb{N}} \in \mathbb{V}$ și definim

$$\langle (x_n)_{n \in \mathbb{N}}, (y_n)_{n \in \mathbb{N}} \rangle = \sum_{n=1}^{\infty} x_n y_n.$$

Să se arate că $\langle (x_n)_{n \in \mathbb{N}}, (y_n)_{n \in \mathbb{N}} \rangle$ este un produs scalar.

Fie $x_n = 2^{1-n}, y_n = 3^{1-n}, n \geq 1$. Determinați unghiul dintre x și y .

Exercițiul 29. Fie l_2 spațiul liniar al șirurilor reale $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ cu proprietatea că seria

$\sum_{n=1}^{\infty} x_n^2$ este convergentă.

a) Să se arate că pentru orice $\alpha > 1$ șirul cu termenul general $x_n(\alpha) = \frac{\sqrt{n}}{(\sqrt{\alpha})^n} \in l_2$.

b) Să se calculeze suma seriei $\sum_{n=1}^{\infty} x_n^2(\alpha)$.

c) Să se arate că aplicația

$\langle \cdot, \cdot \rangle : l_2 \times l_2 \rightarrow \mathbb{R}$

$(\forall) ((x_n)_{n \in \mathbb{N}}, (y_n)_{n \in \mathbb{N}}) \in l_2 \times l_2 : \langle (x_n)_{n \in \mathbb{N}}, (y_n)_{n \in \mathbb{N}} \rangle = \sum_{n=1}^{\infty} x_n y_n$ este un produs

scalar.

d) Calculați unghiul dintre $(x_n(\alpha))_{n \in \mathbb{N}}, (x_n(\beta))_{n \in \mathbb{N}}$.